

WIJNGAARD DIEREN

Liever wijnboer hier dan in 'la France'

Het verpletterde seinhuisje naast de wrakstukken van de treinen. Seinwachter Oteman weet het huisje op tijd te ontvluchten. archiefphoto ANP

Oud nieuws

Zomertijd, komkommertijd. Niet altijd, leert het verleden. Vandaag: de treinramp bij Westervoort.

'Ik dacht: wat rijdt die Duitser hard'

door Laura Speelziek

Met een donderende klap boort een onoplettende Duitse machinist zijn intercity in de tegemoetkomende boemeltrein bij Westervoort. Het duurt even voordat de stofwolk bij de IJsselbrug is opgetrokken en de ravage zichtbaar wordt. Het ongeluk kost vijf mensen het leven, dertig personen raakten gewond.

Op maandagochtend 31 augustus 1964 vertrekt om iets over negen de stoptrein naar Doetinchem uit Arnhem. Machinist Jan Gerritsen is net de IJsselbrug over als hij de Duitse intercity hard aan ziet komen rijden. „Ik dacht: wat rijdt die Duitser hard”, zei hij later in tranen tegen een verslaggever van De Arnhemse Courant. Gerritsen remt uit alle macht. Ook de Duitse machinist ziet het gevaar en begint te toeteren. Ger-

Verspreid rond het spoor liggen glasscherven, banken en bagagerekken. Reizigers hingen gewond uit de trein

ritsen merkt dat het te laat is en rent naar achteren, de trein in. „Ik moest de mensen waarschuwen.” Enkele seconden later klinkt een oorverdovende knal. De twee treinen, die allebei zo'n zestig kilometer per uur rijden, botsen vol op elkaar.

Seinwachter H. Oteman ziet het ongeluk gebeuren en vlucht weg. Net op tijd, want niet veel later wordt het seinhuisje verpletterd. Het belandt op de weg naast de spoorbaan.

De Duitse en Nederlandse wagons staan schots en scheef door elkaar. Door de klap komen er ook wagons op elkaar terecht. Van de vijf stoptreinrijtuigen blijft er slechts een op de rails staan. De voorste drie worden in elkaar gedrukt.

Verspreid op en rond het spoor liggen gewond uit de trein, of liggen op het spoor. Sommigen missen een arm of been en zitten onder het bloed. Ze worden met ambulances uit Arnhem, Zevenaar en Doetinchem naar Arnhemse ziekenhuizen vervoerd.

Even dreigt een brand het reddingswerk te bemoeilijken, doordat de olie vlam vat. Maar de Arnhemse brandweer weet het vuur op tijd te bezweren. Rond het middaguur komen de minister van Verkeer en Waterstaat Jan van Aartsen (vader van de VVD-politicus Jozias van Aartsen) en president-directeur van de NS Lohman naar de ravage kijken.

Op dat moment wordt al druk gespeculeerd over de oorzaak van het ongeval. De Duitse machinist zou een rood sein hebben genegeerd. Dat blijkt te kloppen. De man wordt een jaar later veroordeeld tot een boete van 500 gulden.

Streekproducten zijn in. Ook de vraag naar wijn uit de regio groeit, merkt wijnboer Cretier.

Burgerboeren

door Lisette Wouters

DIEREN - Op het Domein Hof te Dieren, waar Stadhouders Willem III in de 17e eeuw al 'wijnbergen' liet aanleggen, staat sinds 2004 de wijngaard van Youp Cretier. Eigenlijk wilde hij naar Frankrijk maar het leek zijn vrouw beter hier te blijven. Pas toen dat besluit al gemaakt was, ontdekte Cretier hoe goed het eigenlijk kan: druiven telen in Nederland. Dit jaar heeft de Dierenaar geluk, het is al weken warm in het landje aan de Noordzee. Het Nederlandse weer is niet altijd zo druif-vriendelijk. Regen en kou vertragen het rijpingsproces en vergroten de kans op schimmels. Toch wordt aangenomen dat er al sinds de Romeinse tijd druiven worden geteeld in Nederland. Na het hoogtepunt in de 14e en 15e eeuw veranderde het klimaat, kreeg wijn concurrentie van bier en maakte de komst van druifvuis het verbouwen van wijn in Nederland onmogelijk.

De afgelopen tien jaar bloeide de Nederlandse wijnbouw weer op. Dat kan onder meer omdat er nu druivenrassen worden gekweekt die beter tegen ons koude klimaat zijn opgewassen, legt Cretier uit. „Door een bekend ras te kruisen met een minder bekend ras dat

Wijnboer Youp Cretier tussen zijn druiven. foto's Hans Broekhuizen/De Gelderlander

snel rijpt en schimmelresistent is, krijg je wel de lekkere smaak maar niet de verwoestende schimmels.” Een garantie op een goede oogst heb je er echter niet mee. „Vorig jaar heb ik 80 procent van mijn oogst weg zien rotten. Dan moet je blijven lachen en uitkijken naar volgend jaar.” Nu de wijnbouw groeit, begint ook de vraag naar de Nederlandse

Vorig jaar heb ik 80 procent van mijn oogst weg zien rotten
Wijnboer Youp Cretier

wijn toe te nemen, ziet Cretier. „Streekproducten zijn in. Maar de kwaliteit van Nederlandse wijn wordt ook steeds beter. Omdat de wijnbouw relatief nieuw is in Nederland kunnen we grote sprongen maken.” Het is echter niet alleen de vraag naar het product die toeneemt, merkt de wijnboer. Ook de vraag naar het recreatiegedeelte eromheen groeit. Naast zijn werk in de wijngaard geeft Cretier er rondleidingen, runt hij een bijbehorend wijnterras en organiseert hij landgoedmarkten op zijn erf. „Mensen vinden het steeds belangrijker om te zien waar hun eten en drinken vandaan komt. En ze wil-

len weleens op een bijzondere locatie dineren of borrelen, bijvoorbeeld bij de wijnboer op het erf. Dat kan allemaal bij ons.” Als historisch erfgoed is de wijngaard dan ook een mooie locatie voor activiteiten. Bovendien helpt de eeuwenoude bakstenen muur die de wijngaard omringt ook nog eens een handje mee met de druiventel: hij houdt de warmte binnen en de wind buiten, waardoor het er in de zomer zo'n 3 graden warmer is. Op zijn dertiende maakte Cretier al wijn samen met zijn vader. Hij

bleef zijn hobby wel uitvoeren, maar werd financieel adviseur. Pas in 2004 ging het roer om en verwezenlijkte hij zijn grote droom. „Ik heb van mijn hobby mijn beroep gemaakt, ik vind het heerlijk. Als ik zo naar de wijngaard kijk, zie ik allemaal druiventrosjes hangen. Groen, zuur, hard en niet te vreten. Maar die beginnen straks op te zwellen, kleur te krijgen en suiker aan te maken en dan worden ze ineens heerlijk zoet en sappig en dan zit je ineens kisten vol te oogsten. Daar geniet ik van.”

tellen, is dat hij regelmatig op de wijngaard te vinden is. „Ik zie hoe Cretier daar elke dag weer met passie bezig is met zijn wijn, daar word ik enthousiast van.” Dat enthousiasme brengt de chef-kok over op zijn gasten, merkt Cretier. „Na genoten te hebben van de wijn en het verhaal er achter, komen ze bij mij een doosje halen. Andersom beveel ik de bistro bij mijn gasten aan.” Chef-kok Crijns is grote voorstander van streekproducten. „Wij vinden het belangrijk om lokale ondernemers te versterken. Wat we uit de streek kunnen halen, proberen we uit de streek te halen. Als je kunt laten zien waar een product vandaan komt, geeft dat het een bepaalde echtheid. Dat vinden steeds meer mensen belangrijk. De productie van voedsel is almaar sneller gegaan, je weet tegenwoordig niet meer wat je op je bord hebt. Nu willen we terug naar de oorsprong.”

Grootste opslag van caravans in Gelderland

door Rob van der Velden

BEMMEL - Nederland is caravanland nummer één. Al die sleurhutten moeten wel ergens gestald worden. In de Betuwe is dat geen probleem meer, nu Bob Scholten toestemming heeft gekregen de oude veilinghallen aan de Veilingweg in Bemmelen als caravanstalling in te richten. „Een betere locatie kan ik me niet wensen. Als het moet, kan ik hier tweeduizend caravans kwijt. Dat is nog nergens in Gelderland. Ik ken het ook op mijn duimpje. Als tuinder was ik hier kind aan huis toen de bloemenveiling er nog was.”

Als eigenaar van caravanstalling De Hoeve had de Huisenaar al enkele jaren een oogje op de veilinghallen. „Acht jaar geleden stopte ik als tuinder en begon ik met het stallen van caravans in mijn kassen. Binnen het jaar zat ik al vol met 280 caravans. Vanaf die tijd keek ik al uit naar een grotere locatie. Dit jaar viel alles op zijn plaats. Via de ruilverkaveling kon ik mijn land kwijt en met eigenaar Van Dalen van de hallen kon ik tot een goed compromis komen over de huurprijs. Dat kwam heel goed uit, want alsof het zo moest zijn, verloor ik door de crisis ook nog eens mijn baan als vrachtwagenchauffeur.” Het kunnen overleggen van een degelijk bedrijfsplan overtuigde eigenaar Van Dalen van de levensvatbaarheid van de caravanstalling. Scholten zegt niet bang te zijn met de huur van de veilinghallen een te grote broek aange trokken te hebben. „In Nederland staan meer dan een half miljoen caravans. Daar bovenop zijn er nog eens 150.000 vouwvagens en rijden er 50.000 campers rond.”

Caravanstalling Lingewaard houdt 7 en 8 september open dagen tussen 10.00 en 16.00 uur.

Bob Scholten denkt tweeduizend caravans uit regio te stallen in de oude veilinghallen in Bemmelen

COLOFON

Vraag over abonnement? Krant niet ontvangen? Bel 08801-39950
Lezersredactie: werkdagen van 10.30 tot 12.15 uur, 0800-0226766
e-mail: lezersredactie@gelderlander.nl

Editie Arnhem & Omstreken
Mercatorweg 28
Postbus 9500, 6800 KX Arnhem
Telefoon: 026 3579751
e-mail: redactie.arnhem@gelderlander.nl, redactie.veluwezoom@gelderlander.nl
Internet: dg.nl

Chef: John Bruinsma, 026 3579752
Redactie Stad: Rob van der Heiden
Coördinator 026-3579771, Marco Bouman, Hans Broekhuizen (fotograaf), Marthe Damman, Jennifer Faasen, Henk van Gelder, Berrie van Helden, Peter Kemperman, Harry van der Ploeg, Dolf Schellekens, Harold Schuil, Piet Venhuizen, Damian Wüst

Redactie Streek: Suzanne Huibers
teamleider, 026-3579785, Henk Aalbers, Paul Bolwerk, Kees Jansen, Berendien Oldenhave, Marc van Onna
Eindredactie: Petra Berendsen, Erika van Gils, Margriet Verschoor
Redactie Sport: Pouw Jongbloed teamleider, 026-3579761, Gerard Borgman, Marco Houterman, Pim Roelofs, Bram van Zundert
e-mail: sport.arnhem@gelderlander.nl

Media-advies en verkoop
Tel: 088-0139991
Email: adverteren.gelderland@wegenermedia.nl

Op de inhoud en vormgeving van De Gelderlander rust auteursrecht. Voor het overnemen, opslaan en verspreiden, op welke wijze dan ook, heeft u toestemming nodig.

Sonsbeek Avenue laagdrempelig met gevarieerd programma

ARNHEM - Sonsbeek Theater Avenue heeft weer een succesvolle editie achter de rug. Gemiddeld kwamen er zo'n vierduizend bezoekers per dag. „We willen laagdrempelig blijven, daarom is er geen entreeprijs”, aldus Karin Terwisse namens de organisatie. Wel moeten bezoekers betalen voor voorstellingen. De artiesten bepalen zelf de toegangsprijs. En die lijken steeds hoger te worden, zoervaart bezoeker Ruth-Christine Koedoet. „Voor veel gezinnen wordt Sonsbeek Avenue aan de dure kant”, zegt de Arnhemse. „Als je drie of vier voorstelling hebt gezien, gaat dat al aardig optellen.” Ze is samen met vrienden en haar twee kinderen naar het festival gekomen. „We moeten nu

beter afwegen waar we wel en niet naartoe gaan.” Terwisse spreekt dat beeld tegen. „Volgens mij zijn de prijzen vrijwel gelijk gebleven, op enkele voorstellingen na.” Dit jaar stonden er 55 muziek- en theatergezelschappen in de stadstuin van Arnhem om het theaterseizoen weer in te luiden. De voorstellingen die tussen de vijf en zestig minuten duren, moeten op een laagdrempelige manier bezoekers toegang geven tot theater. Volgens Peter Weeting, bestuurslid van Stichting Dansstorm Oost die met hun voorstelling *De Hangende Stad* deelneemt, is de productie die zij dit jaar neerzetten 'een van de duurste producties die we tot nog toe gemaakt heb-

ben'. De entree is 7,50 euro. Toch zitten alle voorstellingen vol. „s Avonds loopt het helemaal storm. Dit komt ook doordat er van tevoren al over onze dansact is gesproken en geschreven.” Sven Ratzke met *Diva Diva's* - entree prijs 10 euro, maar duurt dan wel een uur - heeft vanwege grote belangstelling zelfs extra voorstellingen gedraaid. Patricia Evers uit Arnhem vindt het aanbod dit jaar 'overvloedig en veelzijdig'. „Ik heb het idee dat er meer kleinere voorstellingen bij zijn gekomen. Dat vind ik erg leuk”, zegt Evers. „Sonsbeek Avenue moet juist een plek zijn waar ook nieuw talent iets kan gaan proberen. Dat het hier en daar ietwat amateuristisch is, hoort er bij.”

Stewardess en steward promoten de 'silent disco' - de stille disco - op de Sonsbeek Theater Avenue. foto Hans Broekhuizen/De Gelderlander

ARNHEM

Rijdende redactie in Park Sonsbeek

De redactie van dagblad de Gelderlander vestigt vanaf maandag zijn mobiele post in Park Sonsbeek. Van 11 tot 15 uur staat de redactiebus bij het Nederlands Watermuseum aan de Zijpdaalseweg. Dinsdag is de bus daar op dezelfde tijden. Woensdag van 11 tot 15 uur staat de bus bij de Witte Villa, aan de andere kant van het park, donderdag en vrijdag is ze ook op die locatie, maar dan van 13 tot 17 uur. Redacteuren heten iedereen met tips of verhalen, over of uit het beroemdste park van Arnhem, welkom op de locaties.

ARNHEM

Nieuwe pastor voor Eusebiusparochie

Koos Smits is vanaf 1 oktober de nieuwe pastoor van de Eusebiusparochie voor Arnhem, Velp en Rozendaal. Tot 1 juli was Smits pastoor van De Goede Herderparochie in Hengelo (Ov). Hij volgt pastoor P.F. Daggenvoerde op, die twee parochies op de Veluwe onder zijn hoede krijgt: de Emmausparochie in Apeldoorn en de HH Franciscus en Claraparochie van Twello en omgeving. Smits wordt 29 september om 10.30 uur geïnstalleerd in de Martinuskerk aan de Steenstraat in Arnhem. Het afscheid van Daggenvoerde is op 1 september om 11.30 uur in de Luscaskerk in Elden.

RENKUM

Auto over de kop

Op de A50 tussen knooppunt Grijsoord en Renkum is zondagmiddag een auto over de kop geslagen. Niemand raakte gewond. Wel moesten twee van de drie rijbanen tijdelijk afgesloten worden. Dit leidde tot een file van 4 kilometer.

ARNHEM

18-jarige opgepakt

Een 18-jarige man uit Arnhem is op vrijdagavond in zijn woonplaats door de politie aangehouden. Hij wordt verdacht van helling van een fiets en gedroeg zich opstandig in de richting van agenten toen die hem staande wilden houden.